

Kurtturuusu /Vresros *Rosa rugosa* f. alba kuva/foto Lauri Simonen

Kurtturuusu ja tarhakurtturuusut

- Ensimmäinen on pahis, jälkimmäisiin kuuluu joukko kelpo koristepensaita

Eila Palojärvi

Vresrosen och rugosarosor

- Den ena är en stygging, den andra en snygging

Eila Palojärvi, översättning Märtha Vesterback

Kurtturuusu pitää hävittää kesäkuun 2022 alkuun mennessä pihoilta, puutarhoista, taimistoilta ja kaikkialta missä sitä tavataan. Kurtturuusun ohella puutarhoissa kasvaa kuitenkin myös tarhakurtturuusuja eli viljelylajikkeita, joiden jalostuksessa on mukana kurtturuusu. Tähän on koottu tietoa näiden kahden tunnistamiseksi ja kurtturuusun torjumiseksi.

*Vresrosen skall vara utrotad i Finland senast 1 juni 2022. Då får den inte mera finnas på gårdstun, i trädgårdar, i plantskolor eller på andra platser. I våra trädgårdar har vi inte enbart vresros, utan även rugosarosor, alltså förädlade sorter av *Rosa rugosa*, där vresrosen ingår som en av föräldrarna. I den här artikeln har vi försökt samla information om hur man identifierar dessa två och hur man utrotar vresrosen.*

Tarhakurttuusu / Rugasros 'Fru Dagmar Hastrup' kuva/foto Sirpa Kananen

Kasvitieteellinen tausta: mikä on kurttuusu ja mikä on tarhakurttuusu?

Kurttuusu on kotoisin Aasiasta (Japani, Kiina). Kiinasta on näyte 900-luvulta. Eurooppaan kurttuusu saapui ensiksi Englantiin vuonna 1796. Risteyksissä sitä alettiin käyttää pohjoisemmissa maissa ja Manner-Euroopassa vuoden 1887 jälkeen. Englantilaiset itse harrastivat jalomia ruusuja puutarhoissaan ja risteytyksissään ja kesti melkein sata vuotta odottaa tulevaa käyttöä.

Tarhakurttuusuksi kutsutaan ruusuja, joiden jalostuksessa on mukana kurttuusu. Kurttuusu (*Rosa rugosa*) on laji ja valkokukkainen kurttuusu (*Rosa rugosa f. alba*) sen värimuunnos. Tarhakurttuusut ovat viljelylajikkeita ja niiden ulkonäköön vaikuttavat, minkä kanssa ne on risteytetyt tai risteytyneet.

Risteyksessä parhaisiin tarhakurttuusuuihin on onnistuttu siirtämään kurttuusun valikoitua toivottuja ominaisuuksia kuten pitkä kukinta-aika, samalla kun niihin periytyi jalostusketjussa jonkin vanhemman hillitty leviäminen.

Botanisk bakgrund: Vad är vresros, var är rugoseros?

Vresrosens naturliga hemtrakter finns i Asien (Kina, Japan). En avbildning från 900-talet har hittats i Kina. Vresrosen kom till Europa 1796, först till England. I de nordliga delarna av Europa började den användas i korsningar efter år 1887. Engelsmännen själva odlade ädlare rosor i sina trädgårdar och det tog nästan hundra år innan korsningsarbetet blev mera allmänt.

Rugosarosor kallar vi de förädlade rosor där vresros är en av föräldrarna. Vresrosen (*Rosa rugosa*) är en art och den vitblommande vresrosen (*Rosa rugosa f. alba*) är en färgvariant. Rugosarosor är odlade sorter och deras utseende påverkas av vilken ros de har korsats med, med eller utan människans hjälp.

I de bästa rugosarosorna har man lyckats få med vresrosens positiva egenskaper, som t.ex. lång blomningstid, medan andra föräldrar i korsningskedjan har bidragit med mera sansade förökningssätt.

Tarhakurtturuusu / Rugasaro 'Ristinummi' kuva/foto Inger Kullberg

Mitkä tuntomerkit erottavat kurtturuusun ja tarhakurtturuusun toisistaan?

Tarhakurtturuusuista on valtavan paljon erilaisia nimi-lajikkeita eli kysymys ei ole vain kahden ruusun vertaamisesta toisiinsa.

Siiä voi lähteä, että kurtturuusu on yleinen istu-tuksissa, mutta joukossa voi olla vahingossa muitakin lajeja tai lajikkeita, jos vertailukasvia etsii kaupungin massaistutuksista.

Pensaiden ulkoasun vaikuttavat perimän lisäksi kasvuolot mm. kasvupaikka, lannoitus ja valoisuus. Kurtturuusulla kukat ovat yksinkertaiset ja terälehtiä on (yleensä) viisi. Tarhakurtturuusujen kukat ovat yleensä kerrannaiset eli terälehtiä on selvästi enem-män. Kurtturuusun tunnistusohjeita löytyy kansal-lisesta vieraaslajiportalista kurtturuusua koskevasta [http://vieraslajit.fi -lajikortista](http://vieraslajit.fi-lajikortista).

Kurtturuusun voi yrittää erottaa tarhakurtturuu-suista kesällä kukkivana värin ja yksinkertaisten kuk-kienv perusteella kunhan ensin tunnistaa lehtien perus-teella, ettei kysessä ole jokin luonnonlaji. Jotkut ovat onnistuneet sekoittamaan toisiinsa juhannusruuusun tai orjanruusun ja kurtturuusun! Aluksi kannattaa kat-soa, miten ryppyyiset ja paksut lehdet ovat ja verrata niiden kokoa ja väriä.

Identifiering: Hur skiljer man en vresros från en rugosaros?

Det finns ett väldigt stort antal namnsorter av rugosarosor, det handlar alltså inte om att jämföra endast två rosor med varandra.

Man kan utgå ifrån att vresrosen är allmän i olika planteringar, men det kan också finnas andra arter el-ler sorter som har förirrat sig in i området. Det bör man ta i betraktande om man söker rosor att jämföra med i massplanteringar i städer.

Rosbuskens utseende påverkas också av miljön den växer i; jordmån, gödseltillgång och ljusförhållanden. Vresrosens blommor är enkla, kronbladen är (i allmän-het) fem till antalet. Rugosarosornas blommor är ofta fylda, har alltså betydligt fler kronblad. Anvisningar om hur man identifierar en vresros finns på den natio-nella portalen för främmande arter, <http://vieraslajit.fi>, där finns artnycklar. Tyvärr endast på finska.

Man kan särskilja en vresros från en rugosaros som-martid på basen av färgen och de enkla blommorna – men först bör man kontrollera bladen för att fastställa att det inte rör sig om någon av våra naturliga arter. En del människor har lyckats med att blanda ordentligt, och har trott att midsommarros eller nyponros är vres-ros. Granska alltså först bladen, hur skrynkliga (veckade) de är och jämför sedan bladens storlek och färg.

Tarhakurtturuusu / Rugosaros 'Lac Majeur' kuva/foto Sirpa Kananen

Muutamalla tarhakurtturuusulla on hankalasti myös yksinkertaiset kukat, mutta monesti suuremmat kuten vaaleanpunaisella 'Scabrosalla', 'Ristinummella' tai valkokukkaisella 'Nyveldt's Whitemä.

Tarhakurtturuusujen kiulukoita tai talviasuja ei ole kuvattu niin kattavasti, että maallikko uskaltaisi niiiden perusteella nimetä lajiketta. Perusteelliseen tunnistamiseen tutkija tarvitsee kunnollisen näytteen eri kasvuvaiheista, kukasta, kiulukoista, piikeistä ja koko versosta, vaikka pätikkynä. Sekin on mahdollista, että kasvi on alkuperältään tuntematon siementaimi tai tieteellisesti kuvaamaton risteymä.

Jotkut sanovat, että paras tuntomerkki on ruukun kyljessä oleva nimilappu.

Mitkä ovat suositeltavat tavat hävittää kurtturuusu? Kompostointi, sekajätteeseen tai biojätteeseen laittaminen kaupungin alueella, muovisessa jätesäkissä mädättäminen, polttaminen?

Vieraslajit-sivustolla <http://vieraslajit.fi> on tarkempia ohjeita, miten edetä tunnistamisesta hävittämiseen, referoin lyhyesti ja soveltaen. Torjunta on helpointa tehdä pensaiden ollessa pieniä, jolloin ne voi kitkeä juurineen. Ensin pensas leikataan tyveä myöten alas. Sen jälkeen juurakko pyritään kaivamaan kokonaan

Några rugosarosor har besvärligt nog också enkla blommor, men ofta är dessa rätt så stora, som t.ex. hos ljusröda 'Scabrosa', 'Ristinummi' eller hos den vitblommande 'Nyveldt's White'. Bildmaterialet på rugosarosornas vinterskrud eller på deras nypon är inte alltför stort, därför är det vanskt att som amatör försöka identifiera en ros vintertid. Den som skall identifiera en ros behöver tydliga delar av rosen för analys; olika utvecklingsstadier, blomma, nypon, taggar och bitar av grenar och stjälkar. Det är också möjligt att växten är en fröplanta som ingen vet ursprunget till, eller en korsning som inte beskrivits vetenskapligt.

En del människor håller för att bästa sättet att identifiera en ros är att läsa på etiketten på krukan man köpt den i.

Hur rekommenderar man att vresrosen skall utrotas? Vilka sätt är bra? Skall man kompostera, sätta i bland- eller bioavfallet i stadsmiljö, låta ruttna i en avfallssäck, bränna?

På sidan <http://vieraslajit.fi> finns noggranna anvisningar om hur man går framåt från identifiering till utrotning (på finska), jag refererar kort med tillämpningar. Det är lättast att utrota en ung, liten vresros. Då går det lätt att rycka upp den med rot. En äldre buske bör först klippas ner jäms med marken. Därefter försöker

Suolaakin sietäviä kurtturuusuja erotuskaistalla ylirehevänä. Onneksi pensaat on jo poistettu / Synnerligen frodiga vresrosor, som också tål salt, på en skiljeremsa mellan gator. Tack och lov är buskarna redan bortklippta. Kuva/foto Eila Palojärvi

ylös maasta. Laajalle levinneiden ja yhtenäisten kurtturuusukasvustojen hävittäminen kannattaa tehdä koneellisesti, mutta vaatii jälkihoitoa, koska juurakko jää aina maahan tai työkoneen mukana voi levittää ta-hattomasti kasvia muualle.

Ruusupensas voidaan näivettää hengiltä poistamalla uudet versot usean kertaan kesässä, aina versojen synnytyy. Katkotut puutumattomat oksat voidaan jättää pensaan juurelle maatumaan. Pensas näivetty 3–4 vuodessa, juurakot kuolevat, ja lopulta kuivuneet osat juurineen voidaan poistaa ja polttaa.

Peittämällä torjuttava ruusukasvusto leikataan ensin alas ja peitetään sitten huolellisesti tukevalla pressulla. Pressu kiinnitetään niin tiukasti maahan, ettei tuuli riepottele sitä. Sen on pysytävä paikoillaan 2–3 vuotta. Reunoilta nousevat ruusuversot hävitetään.

Kurtturuusun ja yhtä hyvin tarhakurtturuusun levämisen puutarhasta luontoon voi estää keräämällä syksyllä kiulukat pois. Lisäksi tarhakurtturuusun siemenistä syntyvä taimi ei vältämättä säily tarhakurtturuusuna vaan uusi taimi voi ollakin kurtturuusu, koska siemenissä ei säily sama perimä sellaisenaan kuin emotaimessa.

Monien paikkakuntien jäteasemat ottavat vastaan puutarhajätettä ja osaavat käsitellä jätteet turvallisesti. Bio- tai sekajätteeseen haittakasveja ei voi laittaa levämärisriskin takia. Kompostointiakaan en suosittelisi kotipihassa, koska piikkikääät oksat maatuват hitaasti ja siementen itävyys säilyy vuosia.

man gräva upp hela rotssystemet. Större och enhetliga bestånd av vresros lönar det sig att anlita maskiner för, men även det arbetet kräver eftervård. Rotbitar blir alltid kvar i marken och arbetsmaskinen kan föra rotbitar eller frön med sig till en annan plats.

Man kan också svälta ut vresrosen genom att rensa bort alla nya skott flera gånger per sommar, direkt när de kommer upp. De avbrutna örtartade skotten kan lämnas på plats för att förmultna. Busken "svälter ihjäl" på 3–4 år, rotssystemet dör och till slut kan man ta bort alla torra delar med rot och allt och bränna dem.

Övertäckning kan också fungera. Klipp först ner busken, täck sedan omsorgsfullt med en stadig presening och fäst den ordentligt så att storm och vind inte kan rubba den. Den bör hållas på plats i 2–3 år. De skott som kommer upp vid kanterna tas omedelbart bort.

Man kan hindra att vresrosen – och även rugosarosen – sprider sig i naturen genom att plocka bort nyponen på hösten. En fröplanta av rugosaros är ingalunda identisk med moderplantan, den nya lilla växten kan lika väl vara en vresros. Frön innehåller inte exakt samma arv som den växt de kommit ifrån.

Afvallsstationerna tar vanligtvis emot trädgårdsavfall och där finns kunskap om hur avfallet skall hanteras. Skadliga växter får inte placeras i bio- eller bland-avfall på grund av spridningsrisken. Jag skulle inte heller rekommendera kompostering i den egna trädgården, eftersom taggiga grenar förmultnar långsamt och frönas grobarhet håller sig i åratäl.

Tarhakurttuusu / Rugasaro 'Agnes' kuva/foto Eila Palojärvi

Uusia tarhakurttuusuja hankkiessaan vähäkiulukkainen ja vähäjuuriversoinen on helpoin ja halvin tapa ennakoida tulevaa. Ruususeurassa on tarkoitus kerätä tietoa hyväksi havaitusta paikoillaan pysyvistä ruusuista.

Mitä El pidä tehdä kun yrittää hävittää kurtturuusua?

Jätteitä tai maata ei saa viedä toisten maalle tai tonttiin rajoittuvaan kaupungin metsään tai joutomaalle. Siemenet leväävät työvälaineistä tai kasvualustaa siirtelemällä. Piikkiset oksat vaativat raivauksen aikaan suojausta helteelläkin (silmät, jalat, kädet).

Sopivatko samat hävitysmenetelmät esimerkiksi lupiinille, jättiputkelle ja muille haitallisille vieraslajeille?

Kullakin haittakasvilla on omat parhaiten soveltuvat menetelmät. Varsinkin jättiputki on vuosikausia vaikea hävitettävä ja käsitletävä, vaatii ammatti-ihmisen apua ja kemiallista torjuntaa. Haitallisia vieraslajeja on paljon ja monet ruohovartiset ovat maallikolle vaikeita tunnistaa. Ei hyvä asia tuhota vahingossa koto-peräisiä harvinaisuksia.

Kurttuusu /Vresros *Rosa rugosa* kuva/foto Eila Palojärvi

Den som köper en rugosaros kan vara förutseende och välja en sort som inte bildar vare sig alltför mycket nypon eller rikligt med rotskott. Rosensällskapet har för avsikt att samla in och publicera listor på rosor som är stationära och inte bildar rotskott i hög grad.

Vad bör man INTE göra när man försöker utrota en vresros?

Växtdelar och uppgrävd jord får man inte dumpa på annan persons markområde eller i intilliggande skog som ägs av stad eller privatperson, eller på impediment – d.v.s. obrukbar mark. Frön sprids lätt från arbetsredskapen och när man flyttar på växtunderlaget. De taggiga grenarna kräver skyddskläder även om arbetet görs i hett sommarväder (ögon, ben, händer).

Lämpar sig samma åtgärder när man vill utrota andra invasiva växter, som t.ex. lupiner och jätteloka?

För varje invasiv art finns det metoder som är de bäst lämpade. Speciellt jätteloka är en växt som är efter år är svår att utrota och hantera, det krävs yrkesmänniskor med specialkunskaper och kemiska bekämpningsmedel. Det finns många invasiva arter och många växter

Miten pitkään siemenet säilyvät itämiskelpoisina?

Ne säilyvät sopivissa oloissa kauan ja maata käsitelles-sä voivat nousta pintaan vuosienkin päästää. Hankala on estää siementen kulkua lintujen mukana.

Kun olen hävittänyt kurtturuusun, niin miten varmistan, ettei se ilmesty uudestaan?

Pitkäjänteisellä toiminnalla. Kitkemällä uudelleen ja uudelleen.

Kurtturuusua on käytetty julkisissa ja yksityisissä istutuksissa - luonnehti, kuinka laajasti Suomessa?

Aikoinaan ruusun tuominen yksipuolisuuksia ja kotimaisen viljelyn vähäisyys vaikuttavat markkinoilla olevan ruusuvalikoiman yksipuolistumiseen. Vuonna 1987 Suomeen tuotiin ruusuja yhteensä 1 828 600 kpl, josta pelkästään kurtturuusua ja hansaruusua 565 600 kpl. Kokonaissummassa on mainittu valamonruusut (*Rosa 'Splendens'*) 10 200 kpl, punalehtiruusut (*Rosa glauca*) 2 800 kpl ja juhannusrusut (*Rosa spinosissima*) 31 700 kpl, muut ruusut 72 000 kpl. Erikseen on ilmoitettu tuodun em. pensasruusujen lisäksi köynnösruusu-ja 41 000 kpl ja runkorusuja 1 600 kpl (Ruusunlehti 1/1989). Valikoiman suppeutta alettiin ymmärtää juuri Suomen Ruususeura ry:n perustamisen aikaan. Nykyisin harrastajat tilaavat taimia suoraan ulkomailta, joten tilastot eivät ole yhtä kattavia.

Eurooppalaisen DAISIE-tietokannan mukaan kurtturuusu kuuluu Euroopan 100 pahimman vieraslajin joukkoon.

Suomessa 1900-luvulta alkaen aina 1980-luvulle asti kurtturuusu on ollut hyvin yleinen kasvi massais-tutuksissa. Se on ilmastollisesti kestävä, estää läpikulku, voidaan tarvittaessa alasleikata ja kukkii pitkään. Lisäksi sillä on hyvä suolansietokyky. Tämä ominaisuus on eduksi kun kasvupaikkaa on katujen erotus-kaistat, mutta valitettavasti se on myös mahdollistanut merenrantojen valloituksen tehokkaasti.

Kovat pakkastalvet 80-luvulla kuitenkin tuhosivat arkaan perusrunkoon vartettuja tuontikurtturuusuja julkisilla istutuksilla ja samalla niiden suosiota. Toinen vähentäjä on ruusujen piikkisyys.

Koskeeko hävitysmääräys kotipuutarhureita ja julkisia istutuksia yhtä lailla?

Kurtturuusua ja sen valkokukkista muotoa ei saa pääs-tää ympäristöön eikä tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa.

med örtstam är svåra att känna igen för en lekman. Av misstag kan man förstöra inhemska rariteter, och det är inte att rekommendera.

Hur länge bevarar fröna sin grobarhet?

I lämpliga förhållanden bevaras grobarheten mycket länge, och när växtunderlaget bearbetas kan många år gamla frön stiga till ytan och börja gro. Det är också besvärligt att hindra fåglar från att sprida frön.

När jag har utrotat en vresros, hur kan jag då försäkra mig om att den inte växer upp på nytt?

Långsiktigt arbete lönar sig. Rensa och rycka upp, om och om igen.

Vresros har använts både i offentliga och privata planteringar – kan du beskriva i hur stor omfattning i Finland?

Ensidigheten i importen och inhemsk produktion i synnerligen liten skala bidrog till att rosutbudet på marknaden i Finland har varit ganska smalt. År 1987 importerades sammanlagt 1 828 600 rosplantor till Finland, av dessa var 565 600 vresros och hansaros. I den nämnda totalsumman ingick 10 200 valmoros (*Rosa 'Splendens'*), 2800 daggrosor (*Rosa glauca*) och 31 700 midsommarrosor (*Rosa spinosissima*); övriga rosor 72 000 stycken. Dessutom nämns skilt, utöver de nämnda importerade buskrosorna, 41 000 klätterrosor och 1 600 uppstammade rosor. Man började förstå ensidigheten i utbudet ungefär vid samma tider som Finska Rosensällskapet rf grundades. Nuförtiden beställer många rosintresserade odlare plantor direkt från utlandet, varför statistiken inte är lika täckande.

Enligt den europeiska kunskapsbanken DAISIE är vresrosen en av de 100 värsta invasiva arterna i Europa.

Från början av 1900-talet, ända till 1980-talet, har vresrosen varit en mycket vanlig växt i massplanteringar. Den tål klimatet bra, är i det närmaste ogenomtränglig, kan vid behov klippas helt ner och blommar länge. Dessutom är den salthärdig. Den här egenskapen har gjort att den planterats - och trivs och överlever - mellan motorvägsfiler, men tyvärr har den beskaffenheten också gjort att vresrosen effektivt har kunnat erövra havsstränder.

De stränga vintrarna på 1980-talet tog livet av de rugosarosor som okulerats på ömtäliga grundstammar och planterats i offentliga rabatter, och då dog också intresset för dem. En annan omständighet som minskar intresset för rugosarosor är taggarna.

Kurtturuusun kasvatus on kiellettyä kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen 1.6.2022. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) valvoo EU:n vieraaslajiasetuksen ja kansallisen vieraaslajilain ja -asetuksen noudattamista. Maahantuontia koskevien vieraaslajisäännösten noudattamista valvoo Tulli. (Vieraaslajit.fi).

Vieraaslajistrategiassa varovaisuusperiaate on hyväksi katsottu lähestymistapa vieraaslajeihin, koska niiden aiheuttamien vahinkojen korjaaminen jälkikäteen on kallista ja usein lähes mahdotonta. Toimimalla enakoivasti haitta voidaan estää tai sitä voidaan merkitävästi rajoittaa.

Maanomistaja vastaa kurtturuusujen hävittämisenstä alueellaan 1.6.2022 mennessä. Koskee myös ruusunmarjaviljelmiä ja taimistoja. Vajaa kolmen vuoden hävittämisaika on lyhyt, koska ruusun tuhoamiseen menee helposti jo se kolme vuotta ja kaikkea eivät voi resurssien puiteissa edes kaupungitkaan kerralla poistaa. Harrastajien kannattaa olla esimerkillisiä tonneillaan ja mökeillään, kunhan uhutut ruusupensaat on ensin varmuudella tunnistettu kurtturuusuiksi.

Lenkipolun varressa (=vieraan omistajan mailla) kasvaa kurtturuusu. Voinko tuhotaa sen tai mitä pitäisi tehdä?

Toisen maalle ei voi mennä kaivelemaan eikä poistamaan kasveja. Se ei kuulu jokamiehenoikeuksiin. Jos omistaja on tiedossa, voi ottaa yhteyttä ja kertoa ongelasta. Jos polku on kaupungin, pitää pyytää viranomaisilta apua hävittämiseen, ettei vahingossa sorruta levittämään ruusua juurenpaloista tai tuhoamaan muita paikan kasveja sen vierestä. Merenrannikolla ja saaristossa olevat kurtturuusut ovat pahimmat uhat ja todellinen iso ongelmia.

Haittakasvilöydöistä voi tehdä ilmoituksen <http://vieraaslajit.fi-sivustolla>.

Kirjoittaja on toiminut Lahden varaedustajana kansallisessa vieraaslajineuvottelukunnassa viime syksyn asti. Hän oli mukana kokoomassa lähdeaineistoa Lahden tavoiteohjelmaan *Haitalliset vieraaslajit 2018-2021*.

Berör utrotningskravet privata trädgårdar och offentliga planteringar i lika hög grad?

Vresrosen och dess vita variant får inte släppas ut i naturen och inte importeras till Finland från ett EU-land eller från länder utanför EU. Den får inte marknadsföras, säljas, förmedlas eller överlätas på något sätt. Det är förbjudet att odla vresros fr.o.m. 1.6.2022, efter en övergångstid på tre år. Närings-, trafik- och miljöcentralen (NMT-centralen) övervakar att både EU:s förordning och den nationella förordningen om invasiva arter efterföljs. Tullen övervakar att föreskrifterna om invasiva arter följs (<http://vieraaslajit.fi>).

I strategin om invasiva arter rekommenderas principen om försiktighet, eftersom de skador som främmande arter förorsakar kan bli dyra att reparera i efterhand, och ofta i det närmaste omöjliga. Genom att agera förutseende kan man förhindra skadan, eller åtminstone begränsa den.

Markägaren ansvarar för att vresrosen utrotas från hens område före 1.6.2022. Det här berör också nyponodlingar och plantskolor. En utrotningstid på knappt tre år är kort, eftersom tre år går snabbt när en ros skall förstöras och de resurser som t.ex. en stad har inte räcker till för att få bort alla vresrosor på en gång. Amatörer kan föregå med gott exempel på sina tomter och sommarstugor – men först när de hotade rosenbuskarna med säkerhet är identifierade som vresrosor.

Nära min motionsstig (=på en obekant markägares område) växer en vresros. Kan jag förstöra den, eller vad ska jag göra?

Allemansrätten tillåter inte att man gräver eller tar bort växter på en annan persons område. Om du vet vem som äger marken kan du ta kontakt och berätta om problemet. Om marken tillhör stad eller kommun bör du begära hjälp därifrån för att utrota rosen, så att inte rosen i misstag sprids genom rotbitar eller andra växter i närheten förstörs. Vid havsstränder och i skärgården är vresrosen det värsta hotet och ett verkligt stort problem.

Om du träffar på en invasiv växt kan du göra anmälan på sidan <http://vieraaslajit.fi>.

Skribenten har fungerat som Lahtis stads ersättare i den nationella rådgivande nämnden för främmande arter fram till hösten 2019. Hon har varit med och samlat källmaterial till Lahtis stads målsättningsprogram "Haitalliset vieraaslajit" (invasiva arter) 2018 – 2021.